

SARDAR PATEL UNIVERSITY
Bsc (Home Science) (VI Semester) Examination
Thursday, 28th March 2013
11 am to 2 pm
UH06CHUD03
Child with Special Needs

Total Marks: 70

Q.1 Define blindness. What are the reasons that lead to blindness in Indian Children Enlist the preventive measures that can be implemented. (10)

OR

Q.1 Explain the rights and legislations for children with special needs.

Q.2 Define Orthopedic impairment. What are the causes of this condition ? (10)

OR

Q.2 "In the development of children with special needs family and Community has to play a major role." Discuss.

Q.3 Explain the emotions that are experienced by parents who have special needs children. (07)

OR

Q.3 Explain the various causes of mental retardation.

Q.4 Answer the following **any three**. (18)

- (a) Explain the "National Policy" on education of the handicapped Children.
- (b) What are the issues related to labeling ?
- (c) What are the Causes of learning disability ?
- (d) Explain various measures to prevent disability among children from birth to eight years.
- (e) What is cerebral palsy explain its causes.

Q.5 Answer in short **any five**. (15)

- (a) What are the various levels of deafness ?
- (b) What do you understand by rehabilitation ?
- (c) What are types of communication defects ?
- (d) Explain the role of teacher in helping children with learning disability.
- (e) Why integrated schools are good for children with special needs.
- (f) Why children with special needs require day-care facilities.
- (g) Why early childhood education need to be provided to children with special needs.

Q.6 Fill in the Blanks.

(10)

- (a) _____ is referred to as a hidden handicap.
- (b) _____ starts when all other measures fail.
- (c) Cultural _____ should be considered while planning educational programme for handicap.
- (d) _____ is the first step in educating children with special needs.
- (e) _____ means nutritional blindness.
- (f) _____ therapy is used to decide future employment.
- (g) _____ may of may not lead to handicap.
- (h) _____ Children need institutionalization.
- (i) Children with handicap are termed as _____ .
- (j) _____ is a communication disorder caused due to worry and anxiety in some children.

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ: ૭૦

નોંધ: જમણી બાજુનાં આંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ અંધત્વની વ્યાખ્યા આપો. ભારતના બાળકોને અંધત્વ કયા કારણોને લીધે થાય છે ?
અંધત્વ અટકાવવા માટે કેવા પગલા લઈ શકાય તેની યાદી તૈયાર કરો. (૧૦)

અથવા

પ્ર.૧ ખાસ જરૂરીયાતવાળા બાળકોના હક્કો તથા તેમની માટે ઘડેલા કાયદા સમજાવો.

પ્ર.૨ ઓર્થોપેડિક ઇમ્પરમન્ટની વ્યાખ્યા આપો. આ અવસ્થા માટે કયા કારણો જવાબદાર છે ? (૧૦)

અથવા

પ્ર.૨ “ખાસ જરૂરીયાત વાળા બાળકોના વિકાસ માટે કુટુંબ તથા સમાજે મહત્વની ભૂમિકા ભજવવી પડે છે.” ચર્ચા કરો.

પ્ર.૩ ખાસ જરૂરીયાત વાળા બાળકોના વાલી કેવા પ્રકારના આવેગો અનુભવે છે ? સમજાવો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૩ મંદબુદ્ધિ માટે જવાબદાર કારણો કયા છે, તે સમજાવો.

પ્ર.૪ નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણના જવાબ આપો. (૧૮)

- (અ) ખાસ જરૂરીયાત વાળા બાળકોના શિક્ષણને લગતી રાષ્ટ્રીય નીતી સમજાવો.
- (બ) વર્ગ સૂચક નામ સાથે સંકળાયેલા સવાલો (ઇશ્યુ) કયા છે ?
- (ક) લર્નિંગ ડિસએબિલીટીના કારણો કયા છે ?
- (ડ) જન્મથી આઠ વર્ષ સુધીના બાળકોમાં ડિસએબિલીટી અટકાવવા કેવા પગલા લેશો સમજાવો.
- (ઇ) સેરિબ્રલ પાલસી એટલે શું આ અવસ્થા માટે કયા કારણો જવાબદાર છે સમજાવો.

પ્ર.૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૫)

- (અ) બહેરાપણના વિવિધ ધોરણો (લેવલ્સ) કયા છે ?
- (બ) પુનઃસંસ્થાપના અંગે તમારી સમજ શું છે ?
- (ક) કમ્યુનિકેશન ડિફિકલ્ટના પ્રકાર સમજાવો.
- (ડ) લર્નિંગ ડિસએબેલિટી વાળા બાળકોને મદદ કરવામાં શિક્ષકની ભૂમિકા સમજાવો.
- (ઘ) ખાસ જરૂરીયાત વાળા બાળકો માટે સંકલિત શાળાઓ કેમ સારી (લાભદાયી) છે ?
- (ઙ) ખાસ જરૂરીયાતવાળા બાળકો માટે ડે કેર સવલતો કેમ જરૂરી છે ?
- (ઉ) ખાસ જરૂરીયાત વાળા બાળકોને પૂર્વ પ્રાથમિક શિક્ષણ કેમ આપવું જોઈએ.

પ્ર.૬ ખાલી જગ્યા ભરો.

(૧૦)

- (a) ..... ને છૂપી અક્ષમતા તરીકે ઉલ્લેખવામાં આવે છે.
- (b)..... ની શરૂઆત બધા જ પગલા નિષ્ફળ જાય ત્યારે થાય છે.
- (c) સાંસ્કૃતિક ..... ને હેન્ડિકેપ બાળકો માટેના શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરતી વખતે ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ.
- (d) ..... એ ખાસ જરૂરીયાત વાળા બાળકો ના શિક્ષણ માટેનું પહેલું સોપાન છે.
- (e) ..... એ પોષણની ખામીથી થતો અંધાપો છે.
- (f) ..... થેરપી આગળ જતા કેવા પ્રકારનો વ્યવસાય કરી શકાશે તે નક્કી કરવામાં મદદ કરે છે.
- (g) ..... ના લીધે હેન્ડિકેપ થઈ પણ શકે છે અને નથી પણ થતી.
- (h) ..... પ્રકારના બાળકોને સંસ્થાકિય સંભાળ જરૂરી છે.
- (i) હેન્ડિકેપ બાળકો માટે ..... ટર્મનો ઉપયોગ કરાય છે.
- (j) ..... અતિશય ચિન્તા તથા તાણના લીધે ઝુમક બાળકોમાં થતો કમ્યુનિકેશન ડિસોર્ડર છે.

